

69 p. 200. Цѣлия си животъ—цѣлия свѣтъ. *ib.* 75 p. 128, 131. Като изредіють цяло село-то и турци и кауриѣ, момы-тѣ, конто са ходили съ „пеперуга-та“, раздѣлять ся сичко, колкото са собрали. Ч. 113. Цѣли ми девет години. Д. 32, 14. Пили я съ висилили Цѣли три дни и три нѣшти. *с. Пс.* 1, 171. Тази борба, гърди съ гърди, трая цялъ день. Л. Д. 1872 p. 178. Прѣзъ цѣля мѣсяцъ. *ib.* 69 p. 38. Прѣзъ цѣлия си иджый вѣкъ. *ib.* p. 95. Цѣло (полное) слънчево затмѣніе на 18 Ноемвр. *ib.* 72 p. 10. Въ пѣснотвореніе-то „Цигане“ е излѣтъ цѣлъ цѣлниничькъ циганскый животъ по Бессарабіѣ. *ib.* 1875 p. 57. Така това мощно потыкло на народното образование и благосѣстояніе (на-раходѣтъ) цѣло цѣлничко си ся стои на повый свѣтъ както по потекло-то на изобрѣтателя му, така и по мѣсто, дѣто прѣвъ пѣтъ ся яви на свѣтъ. *ib.* p. 50. Мачениче цѣло цѣлниничко въ кръвъ потънадо. Зк. 143. Цѣлъ цѣлниничьякъ Българинъ, а чтомъ прѣмине прага, у дома си стане Гръкъ. Л. Д. 1869 p. 222.

Цѣна с. ж. цѣна: Кой-то даде цѣна-тъ, той слуша свирня-тъ. Ч. 173. Чуди ся, мае майки му, На что ли Стоянъ да даде, На какавъ лесенъ занаятъ, Да му е лека работа, Да му е скъпа цена-та; Даде го младо златарче. М. 117.

Цѣнѣ Цѣнявамъ Цѣнвамъ (Макед.) м. дн. 1) цѣню, оцѣниваю, торгую: Надодоха златаре, да си цѣнятъ каменіе, не цѣниха каменіе, нѣ цѣниха мома-та. Ч. 35. Господинъ-тъ ти седеше—на чаршии, Ти ценвеше сарай чевли, Да ти купишь за Велигденъ. М. 582. „Откупи мене, браке-ле! Ясъ не сумъ скъпо ценето, За двесте триста гроше-и“. М. 512. 2) нанямаю: Спечалилъ (чобанъ Нено) осамъ стотинъ вакли овци, И деветъ стотинъ вакли овни И петнаесетъ души цениль чобане. В. 301. Нѣ кой-то отъ тѣхъ умѣе повече да лѣже или да пие и да пѣе, той ся прѣдпочита отъ по-достойный и цѣнява ся още да губи и убива златно-то врѣме на млади-ты, а не да ги учи. Л. Д. 1870 p. 107.

Цѣпеница с. ж. расколотое пополамъ полѣно: Тѣ (ученицы-тѣ) бѣха ся присмѣли и подъ носа му ако той да нѣмаше при себе си една цѣпеница дърво. Л. Д. 70 p. 154. По-послѣ (чловѣкъ) зелъ да си прави колыбѣ отъ коры, отъ цѣпеницы и отъ дѣски по-добрѣ сложены и замазаны съ глина. *ib.* 1873 p. 177.

Цѣп(н)ѳтина с. ж. щель: Я чу станем му'а, че улѣзем у едну цѣпѳтиѳу. *Пс.* 12, 124. А на таванъ-тъ душкы-тѣ (цѣпѳтины-тѣ) были замазаны съ краве лайно. Ч. 238.

Цѣпъ с. м., съ чл. Цѣпѣтъ, мн. ч. Цѣпове 1) разщепъ: Лапърди сѣтъ драгови не только далги, на врѣх-отъ разцѣпени, и въ